

การเสวนา “วิถีคนน่านอยู่ร่วมกับป่าอย่างยั่งยืน”

คุณอรรถพล เจริญชันษา	อธิบดีกรมป่าไม้
คุณวิบูรณ์ แววบัณฑิต	รองผู้ว่าราชการจังหวัดน่าน
คุณทีฆัมพร กองสอน	ประธานสภาองค์กรชุมชน ต.บัวใหญ่ อ.น่าน้อย
คุณถนัด ไบยา	รองประธานมูลนิธิรักษ์เมืองน่าน

ดำเนินรายการโดย คุณกัญญาพัชญ์ ด้านอุตรา

4 การจัดการป่าไม้ เพื่อความสุขของคนไทย

พลเอก สุรศักดิ์ กาญจนรัตน์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

1. การจัดการป่าไม้ เพื่อการอนุรักษ์

บูรณาการปกป้องและฟื้นฟูป่าไม้ / อนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่าอย่างยั่งยืน

2. การจัดการป่าไม้

เพื่อเศรษฐกิจและสังคม

เพื่อสร้างรายได้ / มีความมั่นคงในชีวิต/อยู่อย่างมีอนาคต เช่น ไม้มีค่า ป่าชุมชน คนอยู่กับป่า ป่าในเมือง ฯลฯ

3. การจัดการป่าไม้เพื่อสนับสนุนการพัฒนาประเทศ

สร้างสมดุลระหว่าง "อนุรักษ์ กับ พัฒนา" เช่น อ่างเก็บน้ำลำสะพุง ก.304 ฯลฯ

4. การปฏิรูปการบริหารจัดการป่าไม้ไทย

เทคโนโลยี / กฎหมาย / คน โครงสร้างและการจัดการ / เครือข่ายประชาชน

1 การจัดการป่าไม้ เพื่อการอนุรักษ์

2 การจัดการป่าไม้เพื่อเศรษฐกิจและสังคม

ซึ่งเป็นเรื่องใหญ่และมีการเปลี่ยนแปลงมากที่สุด โจทย์คือจะแก้ปัญหาคนอยู่กับป่าได้อย่างไร รัฐบาลจึงได้มีคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) จัดทำเป็นแผนงาน จัดที่ดินทำกินให้กับประชาชนแบบเบ็ดเสร็จ ทำให้รัฐได้ป่าประเทศได้ทีละก้น นอกจากนี้ยังมีโครงการปลูกชุมชนและพระราชบัญญัติสวนป่า 2558

3 การจัดการป่าไม้เพื่อสนับสนุนการพัฒนาประเทศ

4 การปฏิรูปการบริหารจัดการป่าไม้ไทย

ผ่านการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายเกือบ 70 ฉบับ ร่างพระราชบัญญัติ (พ.ร.บ.) ทรัพยากรป่าไม้ พ.ร.บ. คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ร่าง พ.ร.บ. สงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า ซึ่งอยู่ในชั้นคณะกรรมการกฤษฎีกา ก่อนเข้าสู่สภาปฏิรูปที่ดินแห่งชาติ (สปท.) ให้มีความทันสมัย ทั้งนี้ เชื่อว่าทั้ง 4 มาตราการจะทำให้รัฐบาลบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ และส่งเสริมให้คนไทยหันมาปลูกต้นไม้เพิ่มมากขึ้นทั้งเพื่อการอนุรักษ์และเป็นไม้มีค่า

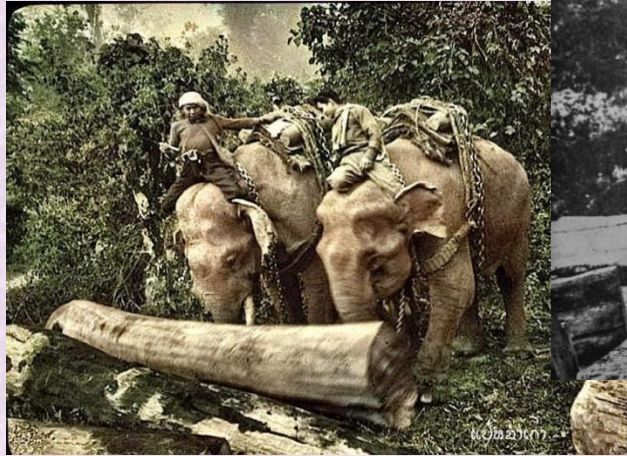
ปฏิรูปการบริหารจัดการ กรมป่าไม้

เรียนรู้อดีต เข้าใจปัจจุบัน สร้างสรรค์สู่อนาคต

- ไม่มีค่า ป่าชุมชน คนอยู่กับป่า
- คนอยู่กับป่าได้อย่างสมดุลและยั่งยืน
- แก้ไขกฎหมาย โดยใช้ความสุขของประชาชนเป็นตัวตั้ง
- ปลดล็อกอุปสรรคทุกมิติ
- ไว้วางใจระหว่างเจ้าหน้าที่รัฐกับประชาชน
- หยุดยั้งการบุกรุกทำลายป่า

เรียนรู้อดีต

ไม้สักเป็นสินค้าส่งออก

นำเงินมาพัฒนาประเทศ

การปลูก ตัด เคลื่อนย้าย
ต้องแจ้งเจ้าหน้าที่

ไม้ที่ถูกกฎหมายมีน้อย

ทำให้มีการลักลอบตัดไม่มากขึ้น

ป่ารุกคน

ประชาชนอยู่ก่อนประกาศเขตป่าสงวนฯ

คนรุกป่า

มีคนบุกรุกพื้นที่ป่าสงวนฯ

ข้อพิพาทระหว่างรัฐกับประชาชน

ปัญหาแนวเขตป่าไม่ชัดเจน

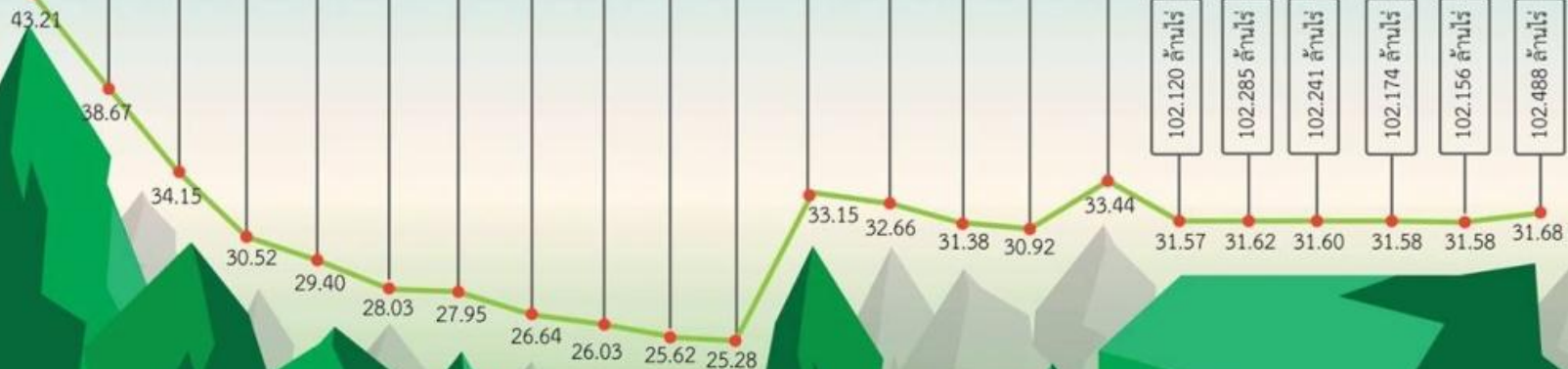

เรียนรู้อดีต

สถิติพื้นที่ป่าไม้ของประเทศไทย

ปี พ.ศ. 2516 2519 2521 2525 2528 2531 2532 2534 2536 2538 2541 2543 2547 2548 2549 2551 2556 2557 2558 2559 2560 2561

เข้าใจปัจจุบันและแก้ไขปัญหารอบด้าน

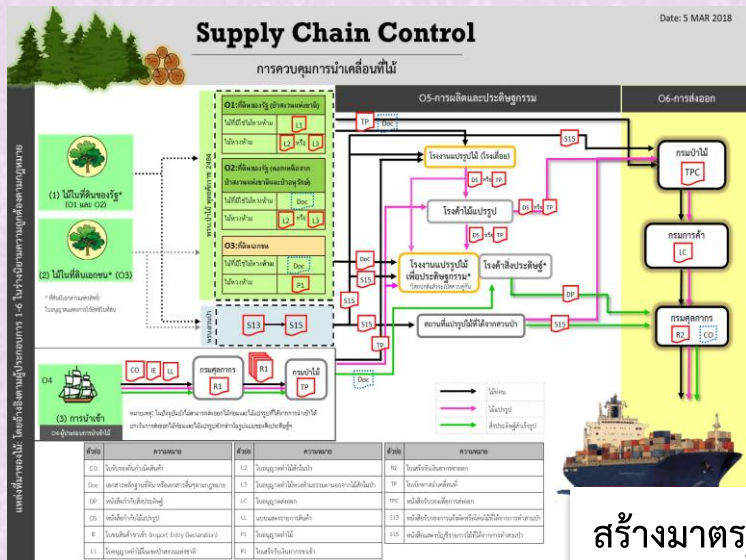
ไม่มีค่า ป่าชุมชน คนอยู่กับป่า

คำสั่งคสช. 66/2557
การดำเนินการใดๆ
ต้องไม่ส่งผลกระทบต่อยุทธศาสตร์ชาติ

โดยปลดล็อกกฎหมายและส่งเสริมสร้างธุรกิจจากไม้ป่าปลูกจนสุดทาง

สร้างมาตรฐานส่งออกไม้อย่างมีคุณภาพ

กรมป่าไม้(ยุคใหม่)

“กรมป่าไม้รักป่า รักประชาชน”

ปฏิรูปโครงสร้างกรมป่าไม้

ใกล้ชิดประชาชน

หน่วยป้องกันและพัฒนาป่าไม้ (คทช.อำเภอ)

ให้บริการทุกภารกิจของกรมป่าไม้
แบบเบ็ดเสร็จในระดับพื้นที่

สร้างเศรษฐกิจจากไม้ป่าปลูก
ส่งเสริมปลูกไม้เศรษฐกิจ
แบบครบวงจร

ดำเนินการจัดตั้งป่าชุมชน
ให้แล้วเสร็จภายในปี 2563

เร่งรัดโครงการ คทช. ให้แล้วเสร็จ
ภายในปี 2563 ไม่เกินปี 2565

สร้างสรรค์สู่อนาคต

กรมป่าไม้ 2019

หน่วยงานภาครัฐแนวใหม่

ยกระดับการบริหารจัดการ
ให้ประชาชนได้รับการ
บริการที่สะดวกรวดเร็ว

บริหารราชการให้มีความยืดหยุ่น
ให้ปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

- 1.การจัดการโครงสร้าง
- 2.การบริหารงานบุคคล
- 3.การมอบอำนาจบริหาร
- 4.การบริหารพัสดุ

“คนอยู่กับป่าได้อย่างสมดุลและยั่งยืน”

การทำงานเชิงรุก ใกล้ชิดประชาชน ใช้ความสุขของประชาชน เป็นที่ตั้ง

พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี
ประธานสักขีพยานในการมอบหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัย
ภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติ จำนวน 15,055 ไร่ ให้กับราษฎร 1,300 ราย

พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี
ประธานสักขีพยานในการมอบหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยภายในเขต
ป่าสงวนแห่งชาติ จำนวน 30,000-0-33 ไร่ ให้กับราษฎร 2,220 ราย

สบขุ่นโมเดล ก้าวที่เปลี่ยนแปลง

วิสาหกิจชุมชนสร้างป่า สร้างรายได้เป็นสบขุ่น
ร่วมกับ เกษตรกรผู้ปลูกกาแฟ

ความสำเร็จที่เกิดจากการปฏิรูป

หน่วยงานภาคีที่ร่วมดำเนินการในพื้นที่

จังหวัดน่าน

โครงการสถานีวิจัยการเกษตรที่สูง
ตามพระราชดำริ บ้านสบขุ่น

ข้าวโพด

- * ต้นทุนสูง มูลค่าต่ำ
- * ไร่พื้นที่มากในการเพาะปลูก
- * เฝ้าพื้นที่เพื่อเตรียมเพาะปลูก
- * ใช้สารเคมี/ยาฆ่าหญ้ามาก
- * ดินเสื่อมสภาพ/ไม่มีสารอินทรีย์ในดิน
- * สารเคมีไหลลงแม่น้ำ
- * น้ำดื่มไม่ได้/ซื้อน้ำกิน
- * ทำลายไม้คลุมดินทุกชนิด
- * สุขภาพเกษตรกรแย่
- * คนในชุมชนแยกกันทำ แยกกันขาย

ผลผลิต
658
กก./ไร่

ราคา/กก.
5
บาท

ต้นทุน
1,800
บาท

รายได้
3,300
บาท

กำไร
1,500
บาท

ผลผลิต
900
กก./ไร่

ราคา/กก.
21
บาท

ต้นทุน
8,000
บาท

รายได้
18,900
บาท

กำไร
10,900
บาท

ผลตอบแทน

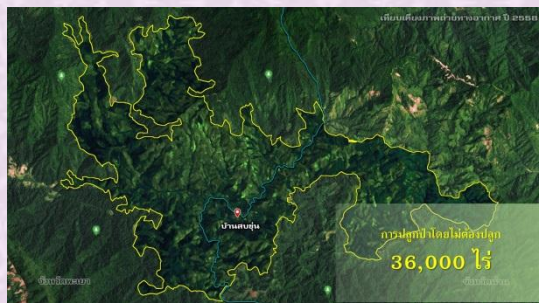
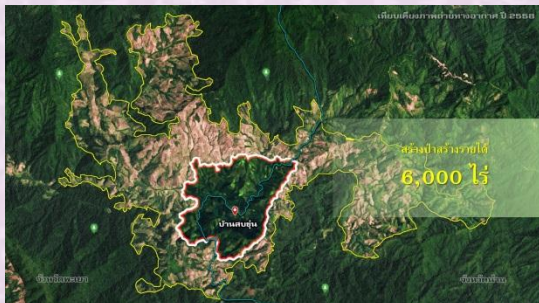
กาแฟสร้างป่า

- * ต้นทุนสูง มูลค่าสูง
- * ไร่พื้นที่น้อย
- * ไม่เฝ้าพื้นที่
- * ไม่ใช้ยาฆ่าหญ้า
- * พื้นฟูดิน/มีอินทรีย์สาร
- * ไม่มีสารเคมี
- * น้ำสะอาดดื่มได้
- * มีไม้ร่มเงา/ไม้ที่เลี้ยง/เป็นป่า
- * สุขภาพเริ่มดีขึ้น
- * คนในชุมชนรวมกันทำ รวมกันขาย

กาแฟ 1 ไร่ = ข้าวโพด 7 ไร่

ป่าไม้

กาแฟ

ก่อนดำเนินโครงการ VS หลังดำเนินโครงการ

ปี 2559

ปี 2561

แปลงนายสามารถ ไร่ยวงค์ เกษตรกรรุ่นที่ 1/59 พื้นที่ 5 ไร่ กาแฟ 2,000 ต้น
รวมต้นไม้ในแปลงทั้งหมด 3,225 ต้น

ก่อนดำเนินโครงการ VS หลังดำเนินโครงการ

ปี2559

ปี2561

แปลงนายหยาด ธรรมชาติ เกษตรกรรุ่นที่ 1/59 พื้นที่ 12 ไร่ ปลูก 4,800 ต้น
รวมต้นไม้ในแปลง ทั้งหมด 9,755 ต้น

โครงการปรับเปลี่ยนพืชเชิงเดี่ยวเป็นพืชผสมผสานในพื้นที่ คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ

โครงการสร้างป่า สร้างรายได้

โครงการลด ละ เลิก สารเคมีทางการเกษตร
ผ่านศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน ทั้ง 15 แห่ง(1 แห่ง/อำเภอ)

โครงการส่งเสริมหยุดการเผาพื้นที่การเกษตร ในพื้นที่จังหวัดน่าน

กรมชลประทาน

การพัฒนาแหล่งน้ำ โดยกรมชลประทานในพื้นที่จังหวัดน่าน

โครงการที่อยู่ระหว่างการดำเนินการ

1. ฝ่ายน้ำยาว
2. อ่างเก็บน้ำน้ำริม
3. อ่างเก็บน้ำห้วยขึ้น

โครงการพัฒนาแหล่งน้ำที่มีความพร้อม

1. อ่างเก็บน้ำน้ำกิ
2. อ่างเก็บน้ำน้ำกอน
3. อ่างเก็บน้ำน้ำกุ่ม
4. อ่างเก็บน้ำน้ำยาว (ตะวันตก)
5. อ่างเก็บน้ำน้ำอิ
6. ปตร.น้ำสมุน
7. อ่างเก็บน้ำน้ำยาว (ตะวันออก)
8. อ่างเก็บน้ำน้ำป่า
9. อ่างเก็บน้ำน้ำสรอน
10. อ่างเก็บน้ำแม่ขนิง
11. อ่างเก็บน้ำห้วยหลอด

พัฒนาแหล่งน้ำ

การกักเก็บน้ำบนพื้นที่เกษตรบนดอย

วิถีชีวิตชาวบ้านบนพื้นที่สูง

นาข้าว และการหาความรู้เพื่อเพิ่มผลผลิต

โครงการอนุรักษ์ป่านานจากโรงเรียนสู่ชุมชน ขยายผลอย่างยั่งยืน

ปรับเปลี่ยนเกษตรเคมี เป็น เกษตรอินทรีย์

พริกผลผลิตเกษตรกรน่าน

ฟักทองน่านหลากพันธุ์ เนื้อเหนียวหวานอร่อยมากจ้าว

ศูนย์กระจายสินค้านวัตกรรมเกษตรปลอดภัย

โครงการสร้างฝาย สร้างน้ำ พัฒนาคน สนับสนุนพื้นที่ตาม นโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.)

